

สรุปประเด็นให้สัมภาษณ์

ของ

ศาสตราจารย์ ดร. ศุภชัย ยาวะประภาส กรรมการร่างรัฐธรรมนูญ

ในรายการ “จุดเปลี่ยนประเทศไทย” ตอน “การพัฒนากระบวนการตามร่างรัฐธรรมนูญ”

ออกอากาศทางสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย (ช่อง NBT)

วันอังคารที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๙

การพัฒนากระบวนการตามร่างรัฐธรรมนูญแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท ดังนี้

๑. หลักการทั่วไป ที่ได้บัญญัติไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๗๘ รัฐต้องส่งเสริมให้ประชาชนหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ การให้บริการสาธารณะ การตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน การตัดสินใจทางการเมือง ที่อาจมีผลกระทบต่อประชาชนหรือชุมชน ในการดำเนินงานของระบบราชการ โดยการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ตามบทเฉพาะกาลกำหนดว่าเรื่องใดก็ตามที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม หรือสุขภาพของประชาชนจะต้องทำการศึกษาและประเมินผล รัฐธรรมนูญกำหนดให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่จะต้องพิจารณากฎหมายให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน หลังจากรัฐธรรมนูญประกาศใช้ หากไม่ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน คณะรัฐมนตรีสามารถออกคำสั่งให้หัวหน้าส่วนราชการนั้นพ้นจากตำแหน่งได้ เพื่อให้กฎหมายดังกล่าวส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน กรณีงานใดของรัฐที่อนุญาตให้เอกชนดำเนินการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมหรือสุขภาพ ประชาชนสามารถรวมตัวกันเพื่อที่จะต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชัน กรณีนี้ รัฐต้องให้การคุ้มครองประชาชน

๒. การพัฒนาระบบราชการ และการปฏิรูประบบราชการ ทั้งในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค และส่วนท้องถิ่น นอกจากนี้ ยังมีองค์กรของรัฐในรูปแบบอื่น เช่น องค์กรมหาชน ที่ออกพระราชบัญญัติของตนเองโดยยึดหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี เพื่อให้ประชาชนได้รับความสะดวก มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรม ปัจจุบันมีข้าราชการหลายหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

มาตรา ๗๖ วรรค ๒ รัฐต้องดำเนินการให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นไปตามระบบคุณธรรม เพื่อป้องกันไม่ให้ฝ่ายการเมืองเข้ามาแทรกแซง หรือแต่งตั้งโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรม จะทำให้ข้าราชการที่ตั้งใจทำงานรู้สึกว่าคุณค่าตนเองไม่ได้รับความเป็นธรรมในการแต่งตั้งโยกย้ายจะทำให้ขวัญและกำลังใจของข้าราชการที่ดีนั้นหมดไป เพราะการได้รับตำแหน่งหรือการโยกย้ายที่ไม่เป็นธรรมจะนำไปสู่การทุจริตคอร์รัปชัน ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน รัฐธรรมนูญจึงต้องบัญญัติให้มีมาตรการป้องกันมิให้ผู้ใดใช้อำนาจหรือกระทำการโดยมิชอบที่เป็นการก้าวก่ายหรือแทรกแซงการปฏิบัติหน้าที่ หรือกระบวนการแต่งตั้งหรือการพิจารณาความดีความชอบของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ในส่วนการบริหารงานบุคคลจะต้องมีระบบคุณธรรม เพื่อเป็นหลักประกันให้แก่ข้าราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐต้องได้รับความเป็นธรรม และได้รับการคุ้มครองจากการปฏิบัติหน้าที่

มาตรา ๗๖ วรรค ๓ มาตรฐานทางจริยธรรมของข้าราชการได้กำหนดไว้อย่างชัดเจน หากข้าราชการ และเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ปฏิบัติตามจะถูกกลงโทษ

นอกจากนี้ การปฏิรูปประเทศ ตามมาตรา ๒๕๘ ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญ กำหนดให้ต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การนำเทคโนโลยีสารสนเทศที่เหมาะสมมาใช้ในการพัฒนาระบบราชการ เพื่อประโยชน์ในการในการบริหารราชการแผ่นดิน และเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน
๒. ต้องมีการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อความสะดวกในการบริการราชการแผ่นดิน และการให้บริการประชาชน
๓. การพัฒนาโครงสร้าง และระบบการบริหารงานของรัฐให้เหมาะสมกับภารกิจของหน่วยงาน แต่ละหน่วยงานที่แตกต่างกัน
๔. การบริหารงานบุคคลภาครัฐ เพื่อให้ผู้มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริงเข้ามาทำงานในหน่วยงานของรัฐ และสามารถเจริญก้าวหน้าได้ตามความรู้ความสามารถ มีความซื่อสัตย์สุจริต โดยคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญ เพื่อให้การปฏิบัติราชการและการบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล
๕. ด้านรายรับ - รายจ่ายของระบบราชการ จะต้องพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การจัดซื้อ - จัดจ้างภาครัฐจะต้องมีความคล่องตัว สามารถตรวจสอบได้ และมีกลไกในการป้องกันการทุจริตทุกขั้นตอน

โดย ฝ่ายเลขานุการ คณะอนุกรรมการ
ประชาสัมพันธ์และสำรวจความคิดเห็นของประชาชน
ในคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญ